

**สรุปผลการลงพื้นที่
เพื่อติดตามการแก้ไขปัญหาคอขวดของ
นายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
ระหว่างวันที่ 13-17 กุมภาพันธ์ 2555**

ขออนุมัติเพิ่มเติม 2 โครงการ ในวันที่ 15 ก.พ. 55

- 1) โครงการซ่อมแซมปรับปรุงเขื่อนป้องกันตลิ่งพังจากป้อมหนึ่งถึงโรงไฟฟ้าน้ำแข็ง ความยาว 600 เมตร วงเงิน 6.5 ล้านบาท จังหวัดนครสวรรค์**
- 2) โครงการก่อสร้างคันป้องกันน้ำท่วม ถนนเจ้าพระยาจากหลังโรงน้ำแข็งถึงชอยरणชัย วงเงิน 80 ล้านบาท จังหวัดนครสวรรค์**

การบริหารจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริ

1. ฝนหลวง แก้ปัญหาความแห้งแล้ง

2. ป่าไม้ ที่เก็บน้ำที่ดีที่สุด

3. ฝายต้นน้ำ เพื่อชะลอน้ำ (Checkdam)

4. หญ้าแฝก ป้องกันดินพังทลาย

5. อ่างเก็บน้ำบริเวณเชิงเขา

6. เขื่อน

7. ทฤษฎีใหม่

9. คันกันน้ำ

8. แก้มลิง

11. กังหันน้ำชัยพัฒนา

10. ทางน้ำผ่าน
(Flood Way)

12. เร่งระบายน้ำลงทะเล
(คลองลัดโพธิ์)

13. ป่าชายเลน

① พื้นที่ต้นน้ำ 10 จังหวัด (13-14 ก.พ. 55)

(เชียงใหม่ เชียงราย สุโขทัย อุตรดิตถ์ ตาก น่าน แพร่ ลำปาง ลำพูน พะเยา)

ดูเขื่อนสิริกิติ์และทำความเข้าใจเรื่องต้นน้ำ

1. แนวทางปฏิบัติการปลูกป่า และดูแลป่าต้นน้ำ โดยให้ความสำคัญกับ

- การปลูกป่าบริเวณต้นน้ำ เพื่อเป็นฟองน้ำดูดซับน้ำ
- การสร้างฝายต้นน้ำ เพื่อเก็บกักและชะลอน้ำ
- การปลูกหญ้าแฝก ในพื้นที่ที่มีความลาดชันมาก เพื่อลดการพังทลายของหน้าดิน

นรม. ได้มอบหมายความรับผิดชอบการดูแลให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ พื้นที่โครงการหลวง (กปร.) พื้นที่โครงการแม่ฟ้าหลวงและปิดทองหลังพระ (มูลนิธิ) พื้นที่ตามแนวชายแดน (กองทัพ) พื้นที่ป่าอนุรักษ์และเขตอุทยาน (ทส.) พื้นที่สูงและมีชุมชนอาศัยอยู่ (ทส. และ มท.) โดยกำหนดพันธุ์ไม้ที่เหมาะสม และให้มีการทำฝายชุ่มชื้นชะลอน้ำ และปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ที่มีความชัน

มอบ ทส. เป็นผู้บูรณาการในภาพรวม ระยะเวลาเร่งด่วนให้ 10 จังหวัดต้นน้ำปลูกหญ้าแฝกและสร้างฝายชะลอน้ำให้แล้วเสร็จภายใน 3 เดือน

① พื้นที่ต้นน้ำ (ต่อ)

2. **ปรับเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curves)** โดยเฉพาะเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ ให้เกณฑ์ต่ำอยู่ในระดับร้อยละ 45 ภายใน 1 พ.ค. 55 จะทำให้สามารถรับน้ำได้มากกว่าปี 2554 ประมาณ 5,000 ล้าน ลบ.ม. โดยมอบ ชป. รับผิดชอบ สำหรับกรณีเกิดภัยแล้งให้ ผวจ. เป็นผู้รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหา
3. **จัดระบบการรายงานข้อมูล พยากรณ์ และการเตือนภัย** โดย
 - กำหนดขั้นตอนเตือนภัย 20 ขั้นตอน ตั้งแต่การก่อตัวของพายุ จนถึงขั้นตอนระบายน้ำผ่าน กทม.
 - กำหนด 5 มาตรการเตือนภัยในช่วงระบายน้ำ ได้แก่ การแจ้งเตือนปริมาณน้ำฝนของกรมอุตุนิยมวิทยา การแจ้งเตือนการพร่องน้ำจากเขื่อนของ กฟผ. การแจ้งข่าวและเส้นทางข้อมูลระบายน้ำของ ชป. การแจ้งเตือนไปยังจังหวัด และการแจ้งข่าวและข้อมูลของจังหวัด
 - กำหนด 2 เครื่องมือ ในการบริหารจัดการน้ำและการเตือนภัย
 - ศูนย์ข้อมูลการจัดการน้ำแห่งชาติ เป็น Command Center
 - ระบบศูนย์เตือนภัย เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เตือนภัยผ่าน Smart Phone ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทีวีและเว็บไซต์
4. **การพัฒนาแหล่งน้ำที่มีอยู่ให้เก็บกักอย่างเต็มศักยภาพ** มอบ ทส และ กษ.

มอบหมายให้ รนม.ยงยุทธ และ รมว.ปลอดประสพ จัด workshop ร่วมกับจังหวัด เพื่อปรับปรุงแผนจัดการภัยพิบัติ และจัดให้มีการฝึกซ้อมภาคสนาม (Field Exercise) อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

② พื้นที่กลางน้ำตอนบน 6 จังหวัด (15 ก.พ. 55) (พิษณุโลก นครสวรรค์ อุทัยธานี พิจิตร กำแพงเพชร ชัยนาท)

- ในพื้นที่กลางน้ำให้ความสำคัญกับการหนองน้ำ เพื่อชะลอการไหลลงสู่ปลายน้ำอย่างรวดเร็ว เช่น การจัดหาพื้นที่แก้มลิง ทั้งที่เป็นบึงธรรมชาติ อาทิ บึงบอระเพ็ด บึงสีไฟ เป็นต้น และพื้นที่เกษตรกรรม
- นรม. ลงพื้นที่บริเวณปากน้ำนครสวรรค์ เน้น
 - การผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำยม-น่าน โดยใช้ประโยชน์บึงธรรมชาติให้เต็มศักยภาพด้วยการเชื่อมบึงด้วยคลอง เชื่อมคลองสู่คลองใหญ่ เชื่อมคลองสู่แม่น้ำและข้ามลุ่มน้ำ
 - ดูพื้นที่บึงบอระเพ็ด ซึ่งเป็นบึงน้ำขนาดใหญ่ พื้นที่ 132,737 ไร่ ซึ่งปัจจุบันถูกบุกรุกและมีปัญหาสิ่งแวดล้อม และดูพื้นที่แก้มลิง การขุดลอกคูคลอง
 - การบริหารจัดการน้ำบริเวณเขื่อนเจ้าพระยา และประตูน้ำต่าง ๆ เช่น ประตูระบายน้ำบางโจมศรี ซึ่งเป็นประตูระบายน้ำปลายคลองระบายน้ำใหญ่ชัยนาท-ป่าสัก 2 ที่ต้องซ่อมแซมเนื่องจากน้ำกัดเซาะหูช้างในช่วงอุทกภัยปี 2554 และประตูระบายน้ำพลเทพ

- มอบ กยน. ดูคั้นกั้นน้ำทั้งหมด และการขุดลอกคลอง และการนำดินไปใช้
- มอบ คค. ดูความเป็นไปได้การทำถนนคลอง (Canal Street)
- ให้แต่ละจังหวัดต่อยอดแนวคิดบางระกำโมเดล ที่เป็นการแก้ปัญหาตามหลัก 2P 2R ในแบบ One Stop Service และสำรวจคูคลองที่ตื้นเขินแล้วขุดลอก โดยติดตั้งระบบ GPS
- มอบ ทส. และจังหวัดนครสวรรค์ฟื้นฟูบึงบอระเพ็ดให้เป็นแก้มลิง โดยในระยะแรกให้จัดทำแนวเขตเพื่อป้องกันการบุกรุก

③ พื้นที่กลางน้ำตอนล่าง 8 จังหวัด (16 ก.พ. 55) (สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา ปราชินบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี นครนายก)

- ให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงโครงข่ายน้ำ การกำหนดพื้นที่รับน้ำ และการป้องกันพื้นที่เศรษฐกิจ
- นรม. ลงพื้นที่จังหวัดลพบุรีและอยุธยา เน้น
 - การจัดทำแก้มลิงทั้งที่เป็นแหล่งเก็บกักน้ำตามธรรมชาติและพื้นที่เกษตรกรรม เช่น โครงการแก้มลิง จ.ลพบุรี การเตรียมแก้มลิง อ.บางบาล จ.อยุธยา
 - การเตรียมพร้อมแผนเผชิญเหตุและการระบายน้ำจากเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์
 - การป้องกันอุทกภัยรอบพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม ซึ่งทุกนิคมฯ ได้จัดทำแผนก่อสร้างกำแพงคอนกรีต เขื่อนดินและคันดินสูงขึ้นจากเดิม 1-2 เมตร ทุกโรงงานมีแผนป้องกัน
 - การปรับปรุงและบูรณะถนนเป็นคันกันน้ำไม่ให้เข้าท่วมพื้นที่นิคมฯ และนอกนิคมฯ
 - การบูรณะโบราณสถาน ได้จัดสรรงบประมาณให้แล้วประมาณ 300 ล้านบาท และต้องเร่งรัดบูรณะให้สู่สภาพเดิม

นรม. ย้ำแนวทางการป้องกันน้ำท่วมและการบริหารจัดการน้ำ ตั้งแต่พื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ได้แก่ (1) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curves) (2) การระบายน้ำสู่พื้นที่ตอนกลางบนและการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ โดยให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงในรูปแบบ “โครงข่ายน้ำ” (3) กำหนดพื้นที่รับน้ำรวม 2 ล้านไร่ และ (4) การสร้างแนวกำแพงป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่ปลายน้ำ โดยการสร้างกำแพงป้องกันน้ำท่วมของนิคมฯ ควบคู่กับถนนทางหลวงและคันกันน้ำรอบเมือง เพื่อป้องกันน้ำท่วมชุมชนและโรงงานนอกเขตนิคมฯ

④ พื้นที่ปลายน้ำ 7 จังหวัด (17 ก.พ. 55)

(นนทบุรี สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา นครปฐม ปทุมธานี กรุงเทพมหานคร)

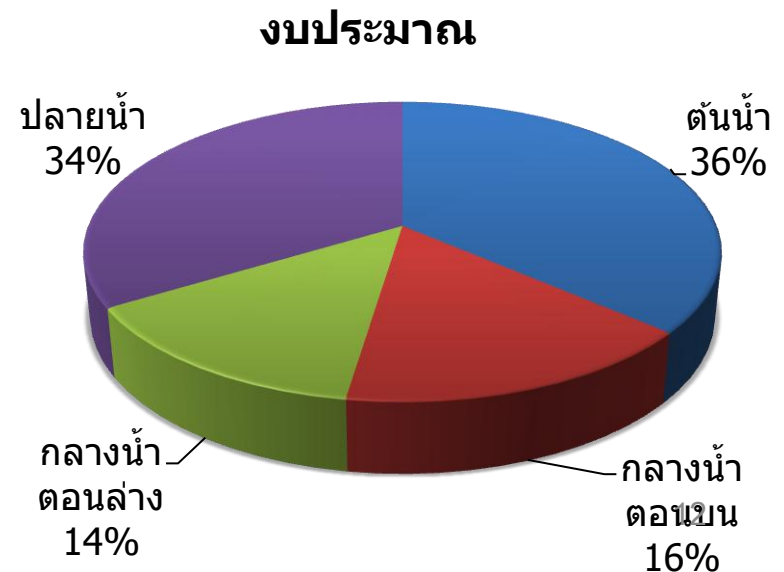
- ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการคั่นกันน้ำพระราชดำริ การปรับปรุงและการติดตั้งเครื่องสูบน้ำ บริเวณประตูระบายน้ำจุฬาลงกรณ์ เน้น
 - การจัดการน้ำจะเน้นการเร่งระบายให้น้ำไหลลงทะเลได้เร็วที่สุด โดยระวังไม่ให้น้ำไหลมาประชิดพื้นที่นี้จำนวนมากเหมือนปี 2554 โดย
 - **เร่งระบายน้ำที่อยู่นอกพื้นที่ปิดล้อมเพื่อให้ลงสู่ทะเลโดยเร็ว** ทั้งตามแนวลำน้ำและการหลากน้ำให้จำกัดอยู่ในพื้นที่ที่มีผลกระทบน้อยโดยทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่เป็นการล่วงหน้า รวมทั้งเร่งการซ่อม/เสริมระดับคั่นกันน้ำ ขุดลอกลำน้ำ ขยายท่อลอด ขยายคอสะพานตามแนวถนนที่ขวางทางน้ำ และเสริมระดับหรือติดตั้ง Barrier ตามถนนในแนวเหนือ-ใต้บางสาย เพื่อเตรียมใช้เป็นเส้นทางหลากน้ำในภาวะฉุกเฉิน
 - **ปิดล้อมพื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจ สังคม และการบริหารประเทศ** โดยใช้แนวคั่นกันน้ำเป็นชั้นๆ ตามแนวคลองที่มีอยู่ โดยแนวกันน้ำตามพระราชดำริจะเป็นแนวที่อยู่ชั้นในที่สุด และใช้ระบบคลองแนวขวางเพื่อระบายน้ำไปทางตะวันออกและตะวันตกของพื้นที่ปิดล้อม เป็นการป้องกันผลกระทบต่อพื้นที่ที่อยู่นอกแนวคั่นกันน้ำ และไม่ให้พื้นที่ปิดล้อมขนาดใหญ่เป็นอุปสรรคต่อการระบายน้ำในภาพรวมลงสู่ทะเล โดยการซ่อมและเสริมคั่นกันน้ำที่มีอยู่เดิม ปรับปรุงถนนบางสายเป็นแนวกันน้ำ ปรับปรุงและติดตั้งเครื่องสูบน้ำและเครื่องผลักดันน้ำเพิ่มเติม ขุดลอกและขยายลำน้ำ รวมทั้งซ่อมแซมปรับปรุงประตูระบายน้ำ

⑥ โครงการที่มีความสำคัญเร่งด่วนเพิ่มเติม (Flagship)

- นายกรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพิ่มเติม ดังนี้
 - จำนวนโครงการที่อนุมัติ **117** โครงการ
 - วงเงิน **4,998.5494** ล้านบาท

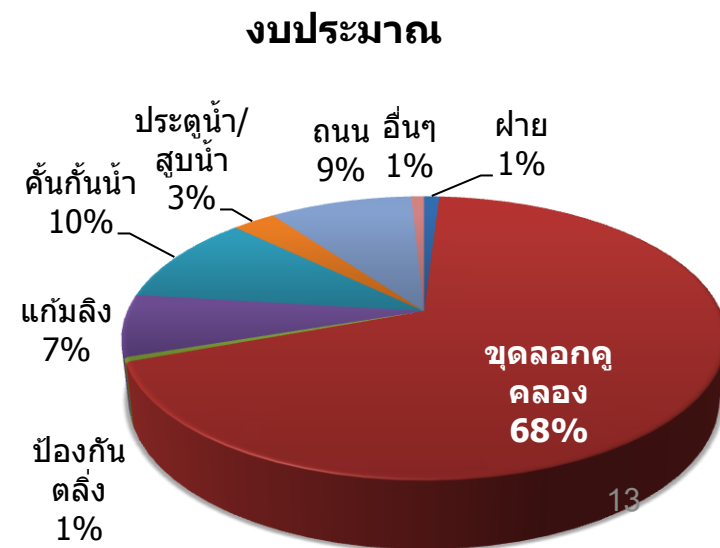
⑦ ข้อเสนอ Flagship จำนวน 117 โครงการ วงเงิน 4,998.5494 ล้านบาท จำแนกตามกลุ่ม

กลุ่มพื้นที่	จำนวนจังหวัด	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)
จังหวัดต้นน้ำ	10	28	1,816.9134
จังหวัดกลางน้ำตอนบน	6	49	802.3694
จังหวัดกลางน้ำตอนล่าง	8	23	698.4090
จังหวัดปลายน้ำ	7	17	1,680.8576
รวม	31	117	4,998.5494

⑧ ข้อเสนอ Flagship จำนวน 117 โครงการ วงเงิน 4,998.5494 ล้านบาท จำแนกตามประเภทโครงการ

ประเภทโครงการ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)
1. ฝ่าย	2	48.9510
2. ขุดลอกคูคลอง	75	3,417.6618
3. ป้องกันตลิ่ง	1	25.0000
4. กำมั่ง	14	354.3934
5. คันกันน้ำ	9	512.4427
6. ประตูน้ำ/สูบน้ำ	3	139.5855
7. ถนน	11	459.6110
8. อื่นๆ	2	40.9040
รวม	117	4,998.5494

๑ ตัวอย่างโครงการที่ได้รับอนุมัติ

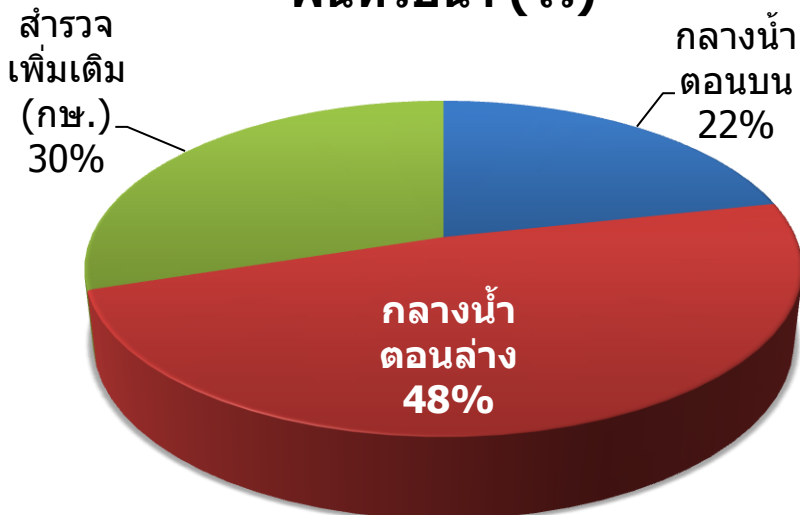
- **ฝาย** เช่น ก่อสร้างฝายคลองน้ำมืด จ.อุตรดิตถ์
- **ขุดลอกคูคลอง** เช่น ขุดลอกแม่น้ำปิง ขุดลอกน้ำกวง ขุดลอกสาขาแม่น้ำท่าจีน
- **ป้องกันตลิ่ง** เช่น ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำวัง จ.ตาก
- **แก้มลิง** เช่น โครงการพัฒนาแก้มลิงหนองกรุกกรัก อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก
- **คั่นกั้นน้ำ** เช่น สร้างทำนบกั้นน้ำคลองสามวา กทม.
- **ถนน** เช่น ก่อสร้างเสริมแนวถนน 3061 และ 3053 จ.อยุธยา
- **ประตูน้ำ/สูบน้ำ** เช่น ซ่อมสถานีสูบน้ำ/ประตูระบายน้ำ อ.เมือง อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ
- **อื่นๆ** เช่น โครงการเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ จ.เชียงใหม่

⑩ ประเมินการพื้นที่รับน้ำ

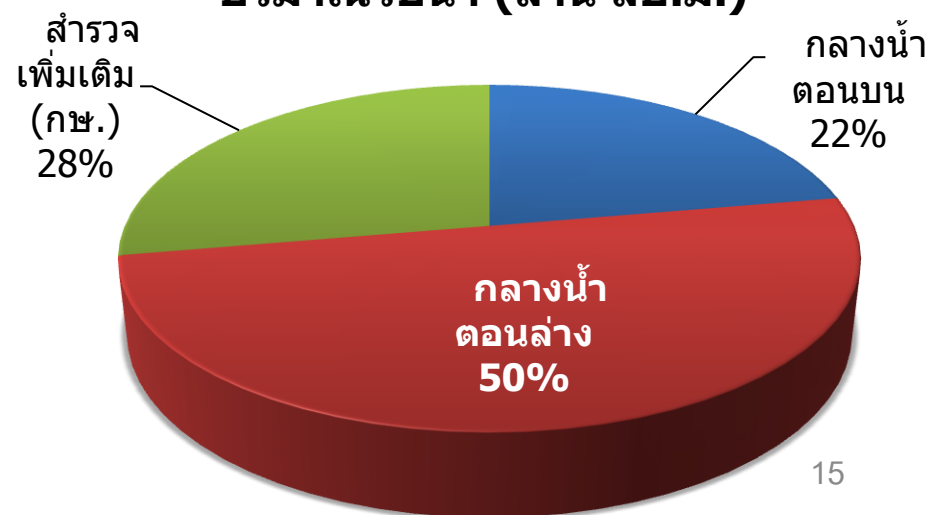
พื้นที่	พื้นที่รับน้ำ (ไร่)	ปริมาณรับน้ำ
		(ล้าน ลบ.ม.)
ต้นน้ำ	-	-
กลางน้ำตอนบน	431,258	828.00
กลางน้ำตอนล่าง	969,140	1,860.70
สำรวจเพิ่มเติม (กษ.)	599,602	1,031.30
รวม	*2,000,000	3,720.00

หมายเหตุ : * รวมที่ต้องสำรวจเพิ่มเติม

พื้นที่รับน้ำ (ไร่)

ปริมาณรับน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)

Back up